

משחק מילים

עברית לכיתה ו'

פרק זה הינו חלק מספר "משחק מילים לכיתה ו' – החלק הראשון" ונועד להתרשמות ולהתנסות.

 להורדת יחידות מלוות לפרק זה

 לקבלת עדכונים

 לתוכן נוסף

בכל שאלה ובקשה ניתן לפנות אלינו:

02-5656222 , 052-7660599

booksmilim@gmail.com

מתנה נצחית

1 השמש של יום השבת החלה לטפס מעל סמטאות ירושלים, ורחוב יפו התעורר לאיטו מתרדמת הלילה. הסיפור אירע לפני כמאה שנה, בימים שבהם העוני שרר בכל בית כמעט. איצ'לה אייזנבאך, ילד בן שתיים עשרה, צעד בדרכו לבית הכנסת. רגליו פסעו על אבני הרחוב הירושלמיות, ובגדיו המטולאים היו נקיים ומגוהצים לכבוד השבת.

5 מדי יום שישי טרחה אימו להכין אותם כראוי, אך שהכיס היה ריק, והבטן לא תמיד שבעה. פתאום הוא שם לב לחפץ מנצנץ בזווית הרחוב.

10 איצ'לה מיהר לבחון את מקור הנצנוץ. הוא לא האמין למראה עיניו: נפוליאון! מטבע זהב אמיתי שנראה כאילו צנח מן השמיים היישר לרחוב הירושלמי. ליבו של איצ'לה החסיר פעימה. הוא ידע היטב כמה שווה מטבע כזה: אפשר להאכיל

בו משפחה שלמה במשך כחמישה חודשים. אפשר לקנות בו נעליים אמיתיות ולא ללכת יחף. אפשר לקנות בו בשר לשבת ולא רק תפוחי אדמה. ידו של איצ'לה נמתחה כמעט מעצמה לכיוון המטבע המנצנץ אבל אז נעצרה בבת אחת. שבת! שבת היום! מוקצה! אסור לגעת בשבת בכסף!

20 מחשבות סוערות התרוצצו בראשו של איצ'לה. מצד אחד היו העוני, הרעב ואימו שמתאמצת כל כך. כיצד יוכל לוותר על הזדמנות פז זו? מצד שני אין ספק כי שמירת השבת קודמת לכל הון שבעולם. היה חייב למצוא פתרון. החלטה גאונית הבזיקה במוחו: הוא יכסה את המטבע ברגלו! כך לא יגע במטבע בידו אך גם לא יאבד אותו. איצ'לה הניח את רגלו על נפוליאון הזהב ונשאר עומד שם, בקרן הזווית של רחוב יפו.

25 השעות חלפו באיטיות בזו אחר זו. התפילה הסתיימה, יהודים חזרו לבתיהם לסעודת השבת. איצ'לה נשאר עומד. השמש טיפסה לרום השמיים, וחומו של היום החל להכות בו. איצ'לה עמד, רגלו על המטבע, וגופו הצעיר רועד ממאמץ. עוברי אורח הביטו בו בתמיהה. "מה קרה לילד הזה?" שאלו זה את זה. אבל איצ'לה לא זז. הוא חשב על אימו, על האוכל שיוכל להביא הביתה, על הפרוטות הזהובות שישגי מהמטבע הזה.

30 הרגל של איצ'לה התחילה לכאוב. בתחילה חש כאב קל, אחר כך עקצוץ, ולבסוף טיפס כאב חד במעלה השוק. איצ'לה נשען על הקיר, מנסה להקל מעט על הרגל העייפה, אך לא זז ממקומו. הצוהריים עברו. השמש החלה לנטות מעט למערב. אנשים יצאו לטיול של שבת, וכמה מהם עצרו ליד הילד המוזר שעמד על רגל אחת בקרן רחוב. "אתה בסדר, ילד?" שאלו. איצ'לה רק הנהן, לא רצה להסביר. מילים

אתה יודעת
לסיפורי אהבה

לקבצים נוספים במאגר שלנו: hachiyayeda.org • אחיה - המרכז הירי תרומתי להצלחת הילד
ולא יאוצא מילימטר

לא יכלו לתאר את המתרחש בליבו. סעודה שלישית נערכה בבתיים, והוא עדיין עמד. הרעב כרסם במעיו, אך הוא התעודד: עוד מעט. עוד קצת.

בשעת בין השמשות, כאשר השמש כבר החלה לשקוע והצללים התארכו על אבני ירושלים, קרה הדבר שאיצ'לה חשש ממנו כל העת. נער ערבי כבן גילו של איצ'לה עבר בסמטה. הוא הבחין בילד היהודי העומד בצורה מוזרה על רגל אחת, נשען על הקיר. משהו בתנוחה הזו עורר את סקרנותו. הנער התקרב והביט באיצ'לה בעיניים חוקרות. "מה אתה עושה כאן?" שאל בערבית. איצ'לה לא ענה, רק החזיק מעמד, רגלו לוחצת בחוזקה על המטבע.

פתאום הבין הנער הערבי שלא לשווא עומד שם הנער היהודי בתנוחה מוזרה. יש משהו מתחת לרגלו. במהירות הבזק הוא דחף את איצ'לה לאחור. איצ'לה התמוטט, ורגליו התכווצו מהכאב שנצבר בהן במשך שעות ארוכות. הוא ניסה לקום, אך הנער הערבי כבר הספיק להגיע למטבע, לחטוף אותו ולברוח בין הסמטאות.

"לא! צעק איצ'לה בקול נחנק. "זה שלי! עמדתי עליו כל היום! תחזיר את המטבע לכאן!" אבל צעקתו לא נשמעה. הנער נעלם באחת הסמטאות המפותלות של העיר העתיקה, ונפוליאון הזהב נעלם איתו. איצ'לה נשאר יושב על האדמה הקרה, בווה במקום שבו היה המטבע. כל השעות הארוכות האלה, כל הכאב ברגליים, כל הרעב והצמא - הכול היה לשווא.

הדמעות התחילו לזלוג מעיניו של איצ'לה בלי שיכול לעצור אותן. אלו היו דמעות של ילד שראה את תקוות חייו, את האפשרות לעזור למשפחתו, חומקת מידי. הוא חשב על אימו, על חיוכה התמידי גם כשאין מה להניח על השולחן; על אביו, שעובד קשה מבוקר עד ליל ומתפרנס בקושי כמה פרוטות; על אחיו ואחיותיו הקטנים, שמתרוצצים יחפים. הוא היה יכול להיות עשיר לזמן מה, להביא הביתה את האוצר הזה ולראות את

פניהם מאירות. אבל הוא בחר בשבת.

55 רגליו כאבו עדיין, כל גופו רעד מהמאמץ, מהקור ומהאכזבה. הוא לא ידע לאן ללכת. שמא יחזור הביתה? מה יסביר? מה יאמר? איצ'לה התחיל ללכת, דמעותיו מטשטשות את מראה הדרך. הוא פסע צעד אחר צעד בלי יעד.

60 פתאום מצא איצ'לה את עצמו עומד ליד בית מדרש. קולות ניגון נשמעו מבפנים, קולות של יהודים העורכים סעודה שלישית. הוא זיהה את המקום: בית מדרשו של רבי מרדכי טברסקי, האדמו"ר מרחמסטריווקא, שכונה ר' מאטאלע. איצ'לה עמד שם, מחוץ לדלת, והדמעות המשיכו לזלוג. הבכי שלו, בכי של ילד שליבו נשבר, התחזק.

הדלת נפתחה בפתאומיות. רבי מרדכי עצמו עמד במפתן, פניו הטובות והמאירות מביטות בילד הבוכה. "ילד יקר", אמר הצדיק בקול רך, "מדוע אתה בוכה כל כך?" הוא ניגש לאיצ'לה, התכופף עד לגובה עיניו והניח יד על כתפו. "בוא, היכנס פנימה. ספר לי מה קרה". איצ'לה התיישב על ספסל בבית המדרש, וכל הסיפור יצא מפיו ביפחות ארוכות של בכי. הוא סיפר על המטבע המנצנץ, על ההחלטה לעמוד עליו, על השעות הארוכות, על הכאב ברגליים ועל הנער הערבי שדחף אותו וחסף את האוצר.

70 רבי מרדכי הקשיב בשקט. פניו השתנו לאורך הסיפור: בתחילה התמלאו באהדה, אחר כך בהתפעלות ולבסוף האירו באור מיוחד. "איצ'לה", אמר הצדיק, "אתה יודע מה עשית היום?" הילד הרים את מבטו, עיניו אדומות עדיין מבכי. "עשית מעשה גדול מאוד. עמדת בניסיון שגם מבוגרים לא תמיד עומדים בו. שמרת על השבת גם כשהיה לך קשה כל כך!"

"אבל איבדתי את המטבע", לחש איצ'לה. "חכה עד צאת השבת", אמר רבי מרדכי, "ואז היכנס לחדרי. אני רוצה לדבר איתך."

75 שלושה כוכבים הופיע בשמי ירושלים. שבת יצאה, ימי החול נכנסו. בבית המדרש ערכו הבדלה וריח הבשמים התפשט באוויר. איצ'לה המתין בציפייה. מה רוצה ממנו הרבי?

כשהסתיימה ההבדלה הזמין רבי מרדכי את איצ'לה לחדרו הפרטי. החדר היה חדר קטן, היו בו שולחן עץ ישן וספרים רבים. רבי מרדכי ניגש לשידה, פתח אותה והוציא ממנה נפוליאון זהב.

80 עיניו של איצ'לה נפערו לרווחה. "המטבע דומה למטבע שראית היום?" שאל הצדיק. "כן, כזה בדיוק", התפעל איצ'לה, אינו מאמין למראה עיניו. "המטבע שלך", אמר רבי מרדכי, "אתה יכול לקחת אותו". איצ'לה הושיט את ידו, ליבו דופק בחוזקה. אחרי

כל מה שעבר יהיה לו המטבע! אבל אז הוסיף רבי מרדכי בשוויון נפש: "יש לי בקשה 85 קטנה: העבר לי את הזכות שלך". רבי מרדכי יישב מול איצ'לה והביט בו בעיניים מלאות חום והערכה. "הזכות של הניסיון שעמדת בו, הזכות של מסירות הנפש שלך, הזכות של השעות שעמדת על המטבע, לא נגעת בו, סבלת כאב, רעב וצמא בשביל השבת - העבר לי את הזכות הזאת ותקבל את המטבע."

דממה נפלה בחדר. איצ'לה הביט במטבע הזהב המונח על השולחן. הוא כבר דמיין 90 אותו מונח בכף ידו. ראה את עצמו חוזר הביתה, להחליף ונותן אותה לאימו. בעיני רוחו הוא ראה את הדמעות בעיניה, דמעות של שמחה. אבל אז חשב על משהו אחר. כל היום הזה - השעות הארוכות, הכאב, ההתאפקות - הכול היה שייך לו. זו הייתה הבחירה שלו, זה היה הניסיון שלו. והוא עמד בו בהצלחה. איך הוא יכול לוותר על הזכות ולמכור אותה?!

"אני לא רוצה את המטבע", אמר איצ'לה בקול שנשמע חזק יותר ממה שציפה. "מה 95 שעשיתי היום שווה יותר, הוא שייך לי. זה משהו שאיש לא יכול לקחת ממני."

החיוך שעלה על פניו של רבי מרדכי היה מסנוור. הוא קם, ניגש לאיצ'לה והניח את שתי ידיו על ראשו. "איצ'לה", אמר בקול נרגש, "אתה תהיה יהודי גדול. אתה כבר יהודי גדול". איצ'לה יצא מהחדר בלי המטבע אבל עם זכות יקרה ממנו לאין ערוך.

דיון בכיתה

השאלות

1 בשורות הראשונות מתואר כי משפחתו של איצ'לה הייתה ענייה. צטטו מן הטקסט שתי הוכחות לכך.

א. _____

ב. _____

2 הקיפו את המשפטים שמהם אפשר להבין שהמטבע היה יקר ערך במיוחד.

א. כתאום הוא שם לב לחפץ מנצץ בזווית הרחוב.

ב. ליבו של איצ'לה החסיר פעימה.

ג. אסור לגעת בכסף בשבת.

ד. המטבע נמצא ברחוב הירושלמי השקט.

ה. בעזרת המטבע אפשר להאכיל משכחה שלמה במשך חודשים.

ו. שמירת השבת שווה יותר מכל הון שבעולם.

3 מאילו משפטים אפשר להבין כי איצ'לה התרגש כשהבחין במטבע?

א. הוא ידע היטב כמה שווה מטבע כזה.

ב. כתאום הוא שם לב לחפץ מנצץ בזווית הרחוב.

ג. ליבו של איצ'לה החסיר פעימה.

ד. נראה כאילו צנח מן השמיים.

4 השלימו את החסר בקטע שלפניכם.

הדילמה המרכזית של איצ'לה כאשר מצא את המטבע הייתה _____

5 מה הייתה התוצאה של העמידה על המטבע?

- א. איצ'לה הצליח לשמור על המטבע עד צאת השבת.
- ב. איצ'לה איבד את המטבע לאחר מאמץ רב.
- ג. אנשים ברחוב עזרו לאיצ'לה לשמור על המטבע.
- ד. איצ'לה חזר הביתה בלי המטבע.

6 על אילו שלושה דברים חשב איצ'לה בעודו עומד על המטבע?

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____

7 מה הייתה הצעתו של רבי מרדכי לאיצ'לה?

- א. _____
- ב. _____

8 מה אפשר ללמוד מהטקסט על דמותו של איצ'לה?
כתבו שתי תכונות והביאו הוכחה מהטקסט לכל תכונה.

- א. התכונה: _____
הוכחה מהטקסט: _____

- ב. התכונה: _____
הוכחה מהטקסט: _____

9 מהו המסר שניסה להעביר רבי מרדכי לאיצ'לה?

10 בשורה 96 כתוב: "זה משהו שאיש לא יכול לקחת ממני".
למה רמז איצ'לה במילה "זה" שבמשפט?

11 כתבו את השיחה בין איצ'לה לאימו כשחזר הביתה וסיפר לה את שאירע.

אימא

איצ'לה

אימא

איצ'לה

12 איך הייתם מתארים את הסיפור? נמקו את בחירתכם.

מאכזב מעורר השראה מרגש מעציב משמח

נימוק: _____

13 שם הסיפור: **מתנה נצחית**. אחד הכינויים ליום השבת הוא 'מתנה'.
מהי המתנה שניתנה בסיפור ולמי?

14 לפניכם שלוש מילים מהטקסט.
התאימו לכל מילה את היפוכה בעזרת מאגר המילים.

- א. היפוכה של המילה **אמיתיות** (שורה 13) הוא: _____
- ב. היפוכה של המילה **הרים** (שורה 70) הוא: _____
- ג. היפוכה של המילה **זכות** (שורה 88) הוא: _____

15 בסיפור כתוב שרבי מרדכי דיבר **בשוויון נפש**.
מה משמעות הביטוי המודגש?

- א. רוגע
- ב. כעס
- ג. חוסר עניין
- ד. יחס שווה לשני הצדדים בסיפור

16 במשפט שלפניכם חסרה **מילת קישור**.
בחרו את מילת הקישור המתאימה מארבע האפשרויות.
איצ'לה מצא מטבע זהב ברחוב _____ ידע שאסור לו לגעת בו בשבת.

- ולכן אולם כי אך ש

17 כ. מה למדתם מן הטקסט?

2. כתבו שאלה שהייתם רוצים לשאול את איצ'לה.

למידה מטעויות

בדקו את תשובותיכם בקבוצות, בזוגות או בעזרת המורה.

סמנו בלשונית שלצד כל שאלה .

1. מה עזר לכם לענות תשובות נכונות?

2. על אילו שאלות התקשיתם לענות נכונה ומדוע?

3. כיצד תוכלו להשתפר בפעם הבאה?

מאלפי זהב וכסף

סיפור זה מלמד אותנו שיש דברים בחיים ששווים יותר מכסף וזהב. עקרונות, אמונה והכוח לעמוד במבחן - אלו האוצרות האמיתיים, ואי אפשר לקחת אותם מאיתנו או למכור אותם. הם נשארים שלנו לעד.

כתבו שלוש מתנות נצחיות שיש לכם. ⌚

בחרו שלושה פרטים מהסיפור שלדעתכם התרחשו במציאות ולא נועדו רק להעשיר את העלילה. כתבו אותם ונמקו את בחירתכם. ⌚

Three large dashed boxes for writing answers, each containing three horizontal lines.

השבת במקורות

לפניכם ארבעה מקורות הקשורים לשבת. קראו אותם ומצאו את כינוייה של השבת.

מִתְּנָה טוֹבָה יֵשׁ לִי
בְּבֵית גְּנֹזֵי וְשֶׁבֶת שְׁמָה,
וְאֲנִי מִבְּקֵשׁ לְתֵנָּה
לְיִשְׂרָאֵל. לַךְ וְהוֹדִיעֵם.
(מסכת שבת דף יעמוד ב)

וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת
לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם
בְּרִית עוֹלָם.
(שמות לא, טז)

זָכְרוֹן לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית,
כִּי הוּא יוֹם תְּחִלָּה לְמִקְרָאֵי קֹדֶשׁ,
זָכָר לִיצִיאַת מִצְרָיִם.
כִּי בָּנוּ בַּחֲרֹת
וְאוֹתָנוּ קִדְּשָׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים.
(קידוש לליל שבת)

בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֹתָהּ הִיא לְעֹלָם
כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה הַשֵּׁם
אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ
וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנְפָּשׁ.
(שמות לא, יז)

השבת נקראת:

השבת היא עדות לשלושה אירועים מרכזיים. מצאו אותם במקורות.

אירוע ראשון: _____

אירוע שני: _____

אירוע שלישי: _____

פירוש המילה
אות היא סימן.

חשבו:

מדוע קוראים כך
לאותיות שמרכיבים
מהן מילים ומשפטים?

כי אשמרה שבת

רבי אברהם אבן עזרא

כי אשמרה שבת קל ישמרני
אות היא לעולמי עד בינו וביני;

אסור מצא חפץ לעשות דרכים

גם מלדבר בו דברי צרכים -

דברי סחורה או דברי מלכים

אהגה בתורת קל ותחכמיני;

בו אמצאה תמיד נח לנפשי

הנה לדור ראשון נתן קדושי

מופת בתת לחם משנה בששי -

ככה בכל ששי יכפיל מזוני;

רשם בדת הקל חק אל סגניו

בו לערוך לחם פנים לפניו

על כן להתענות בו על פי נבזניו -

אסור לבד מיום כפור עוני;

היום מכבד הוא יום תענוגים

לחם ויין טוב בשר ודגים

השמחים בו הם שמחה משיגים -

כי יום שמחות הוא ותשמחני;

מחל מלאכה בו סופו להקרית

על כן אכבס בו לבי בבורית

אתפללה אל קל ערבית ושחרית,

מוסף וגם מנחה הוא יענני;

הדעתם?

בתקופת שהיסאריה
שאסר בן אימא תורה
אמא האלח
אזא שירה ופיוטי.

מרחב למידה

 עבדו בקבוצות. קבלו מהמורה את כרטיסי המשימה. לאחר השלמת משימה העתיקו את התוצאות לעמוד זה.

משימה א'

כתבו רק את האותיות שדרכן העברתם קווים בכרטיס המשימה.
אילו מילים קיבלתם?

משימה ב'

התאימו את המילים לגוף.

 האם התקבל מספר שווה בכל הגופים?

גוף ראשון

גוף שני

גוף שלישי

משימה ג'

איזה שם התקבל מהאותיות המודגשות בראשי הבתים?
צורת החריזה בפיוט היא: _____

משימה ד'

איזה ביטוי התקבל בכרטיס המשימה?

משימת סיכום

- מצאו בפיוט מעשים אסורים בשבת וסמנו אותם באדום.
- מצאו בפיוט מעשים רצויים בשבת וסמנו אותם בירוק.

לאורו של רבי אברהם אבן עזרא

רבי אברהם אבן עזרא
השתמש רבות בשנינות ובהאמר שחור (סרקזא)
כדי להתמודד עם מצב הכלכלי הקשה.
באחד מפיסיו כתב:
לו יהיו נרות סחורתי, לא יחשך שמש עדי מתי!
כלומר: לו הייתי מאכר נרות לא הייתה השמש שוקעת לעולם.

רבי אברהם אבן עזרא
נולד בעיר אדפנה שבספרד
בתקופת תור הזהב ותקופת פריחה
ושגשוג של יהודי ספרד.

משורח רבי בתקופתו
היו תלויים כלכית
בעשיר שפרנס אותם.

רבי אברהם אבן עזרא
כתב פיוסיו רבי,
פירשים לתורה, לנביאים ולכתובים
וכן חיבר ספרים בדקדוק,
לשון ובאסאלוגיה

כאשר מחפשים פריסיו על דמותו של אבן עזרא,
יש לחפש בערך אבן עזרא, המשמש כש משפחה,
ולא בערך יהודי (תארו או בערך אברהמי (שם פריסיו).

בחרו דמות של גדול בישראל.
 חפשו עליו מידע בכתבי עת ובאנציקלופדיות.
 ארגנו את המידע שאספתם בדף מסכם זה. תוכלו להיעזר במאגר הקריטריונים
 שבתחתית העמוד.

לאורו של _____

<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

מאלר קריטריונים

תקופת חיים, מקום מגורים, תאריך לידה, תאריך פטירה, כינוי, עיסוק, תכונות
 מיוחדות, ספרים או כתבים, צאצאים, תלמידים, מקום קבורה, אירוע חשוב בחייו

משימת חקר: למידה על החיפוש בספריות, במילונים ובאנציקלופדיות

עֵד - עֵד

משמעות של עֵד

"אות היא
לְעוֹלָמִי עֵד בֵּינוּ וּבֵינֵינוּ"

מי שמספר **מֵאֵי רֵאשׁוֹן** (מֵאֵל וְאֵל מֵאֵל) על אירוע שהתרחש.

השבת היא עדות על בריאת העולם, יציאת מצרים וקבלת התורה

מיינו את המילים לפי משמעותן. ⌚

עֵד שנגיע לתחנת האוטובוס נאחר.

עֵדִים זוממים - **עֵדִים** שמספרים דברי שקר.

"יתברך שמך בפי כל חי תמיד לעולם **ועד**".

"לא תותירו ממנו **עד** בוקר".

האולם היה מלא **עד** אפס מקום.

במשך השנה אנו חוגגים חגים ו**מועדים**.

הכנתי תשובות לשאלותיו **מבעוד מועד**.

טרם פורסם **מועד** הבחינה בלשון.

חברו שני משפטים: ⌚

באחד תופיע המילה עֵד ובשני המילה עֵד. תוכלו לחפש פסוקים או חלקי תפילה שבהם מופיעות מילים אלו.

יֵאָדָא אֶדְי -
עַד בְּרֵאשׁוֹן
אֶדְי מֵאֵל וְאֵל מֵאֵל

עיקר וטפל בטקסטים

לפניכם פרטי מידע מתוך הסיפור. כתבו לצד כל פרט מידע אם הוא מידע עיקרי או מידע טפל.

הסיפור התרחש ברחוב יפו, בין סמטאות ירושלים.

הסיפור התרחש ביום שמש.

איצ'לה מצא מטבע זהב ביום השבת.

איצ'לה החליט להניח את רגלו על מטבע הזהב עד צאת השבת ולהרימו בצאת השבת.

עוברי אורח שאלו את איצ'לה לשלומו.

נער ערבי הבחין במטבע וגנב אותו מאיצ'לה.

איצ'לה הגיע בוכה לבית המדרש של רבי מרדכי טברסקי.

בבית המדרש התקיימה סעודה שלישית.

במוצאי שבת הציע רבי מרדכי לאיצ'לה מטבע זהב בתמורה לזכות של שמירת השבת.

המשפטים העיקריים בטקסט נקראים משפטי מפתח.

בדקו אם המשפטים שבחרתם חשובים וחיוניים לצורך הבנת הסיפור. לשם הבדיקה עליכם לעשות את המשימה בעל פה המובאת להלן.

משימה בעל פה

המשפטים העיקריים שבחרתם מרכיבים את עיקר הסיפור. הם יעזרו לכם בהצגת הסיפור בקצרה. קראו אותם וספרו בעל פה את עיקר הסיפור במילים שלכם.

גרעינים או קליפה

1 לפני כמאה וחמישים שנה יצא שד"ר (שליח דרבנן) מארץ ישראל לאסוף תרומות בעבור יהודי ארץ ישראל. בדרכו עבר השד"ר באחת הקהילות היהודיות בטורקיה ודרש לפניו בשבח הארץ הקדושה. בתום הדרשה השאיר השד"ר לבני הקהילה מתנה גדולה - רימון מארץ ישראל - והמשיך בדרכו.

5 מאז ומתמיד נהגו יהודי הגולה כבוד וקדושה בפירות ארץ ישראל, ולכן התאספו כל בני הקהילה כדי לחלק ביניהם את הפרי ולזכות לאשר נכספים אנו בברכה: לאכול מפריה ולשבוע מטובה.

באותו מקום לא היו מצויים רימונים. פתחו בני הקהילה את הרימון וגילו שהוא מורכב מקליפה ומגרעינים רבים. משום שהם הכירו רק פירות שבהם זורקים את הגרעינים ואוכלים את הפרי, החליטו בני הקהילה לזרוק את הגרעינים ולאכול את ה'פרי' - הקליפה. 10

חילקו כולם את הקליפה ביניהם וסעדו יחד. איש לא התלונן על טעמה המר של הקליפה מפני כבוד ארץ הקודש. לימים עמדה להם הזכות הגדולה של חיבת ארץ הקודש שקיימו בגופם, וכל בני הקהילה זכו לעלות לארצנו הקדושה.

קראו את הסיפור. ⌚

כתבו בטבלה ארבעה פרטי מידע עיקריים וארבעה פרטי מידע שוליים שמצאתם בסיפור.

פרטי מידע שוליים	פרטי מידע עיקריים

התבוננו בשאלות המוצגות בעמודים 152-156 ⌚
ציינו ליד כל שאלה את סוגה. היעזרו במאגר שלפניכם:

שאלה יצירתית

שאלת הבנה

שאלת חיפוש מידע

שאלת מסר

שאלת דעה

כתבו חמש שאלות על הסיפור **גרעינים או קליפה**.
כל שאלה תייצג סוג אחר של שאלות.

שאלת חיפוש מידע -

שאלת הבנה -

שאלה יצירתית -

שאלת דעה -

שאלת מסר -

עבדו בזוגות. החליפו את השאלות שחיברתם בשאלות של זוג אחר והשיבו על השאלות שאינן שלכם. כתבו בשורות שלפניכם את התשובות.

קראו את המדרש וענו על השאלה שאחריו.

באחד הימים קיבל רבי יהודה הנשיא מתנה: מרגלית יקרה. היא נשלחה אליו מארטבן מלך פרס. למתנה צירף המלך מכתב: "שלחתי לך מתנה יקרה שאין אפשרות להעריך את שווייה. אני מבקש ממך שתשלח לי גם אתה מתנה שאין להעריך את שווייה".

על קלף בשווי כמה פרוטות כתב רבי יהודה בעבור המלך מזוזה כשרה ושלה אותה אליו. תגובתו של המלך לא איחרה להגיע: "אני שלחתי לך מתנה יקרה מאוד, ואתה שלחת אליי קלף פשוט וחסר ערך?!"

ענה לו רבי יהודה הנשיא: "אתה שלחת אליי מרגלית שצריך לשמור עליה, ואני שלחתי לך מזוזה שתשמור עליך!"

כעבור זמן חלטה בתו של ארטבן המלך במחלה קשה, וכל המרגליות היקרות שבארמונו לא עזרו לה. כשנזכר המלך במזוזה הפשוטה, הוא קבע אותה בפתח חדרה של בתו, והיא קמה ממיטת חוליה וחזרה לחיים.

מהו המשותף בין מצוות שבת למצוות מזוזה?

משימת כתיבה

כתבו סיפור אמיתי על השבת ששמרה על שומריה. שלבו בסיפורכם תיאורים, מחשבות ורגשות של הדמויות.

Blank writing area with horizontal lines for the story.

סמנו את משפטי המפתח בסיפור שכתבתם. ספרו בעזרתם את הסיפור בעל פה.

עדויות נוספות

זחלק זה נכיר שני סימני פיסוק שיצטח לנו לקחא ולהפין
 אקסיאם בשטף ודדוק: מקף עליון (־) וקו מפריד (-).
 לכל אחד מהם תפקידים שונים.

מקף עליון וקו מפריד

מקף עליון (־)

קראו את המשפטים הבאים ושימו לב למקף העליון.
 כתבו ליד כל משפט מהו תפקיד של המקף העליון.
 תוכלו להיעזר בטבלה המסכמת שבעמוד הבא.

1 • איצ'לה מצא את עצמו עומד ליד בית־המדרש.
 • השמש של יום־השבת החלה לטפס מעל סמטאות־ירושלים.
 תפקיד המקף העליון: _____

2 • הסיפור אירע לפני כ־100 שנה.
 • אפשר להאכיל משפחה שלמה במשך כ־5 חודשים.
 תפקיד המקף העליון: _____

קו מפריד (-)

קראו את המשפטים הבאים ושימו לב לקו המפריד.
 כתבו ליד כל משפט מהו תפקידו של הקו המפריד.
 אפשר להיעזר בטבלה המסכמת שבעמוד הבא.

1 • כל היום הזה - השעות הארוכות, הכאב, ההתאפקות.
 • מצד אחד - העוני, הרעב ואימו שמתאמצת כל כך.
 תפקיד הקו המפריד: _____

2 • קולות ניגון נשמעו מבפנים - היו אלה יהודים המקיימים סעודה שלישית.
 • הוא ידע היטב כמה שווה מטבע כזה - אפשר להאכיל בזכותו משפחה שלמה
 במשך כ־5 חודשים.
 תפקיד הקו המפריד: _____

טבלת סיכום: ההבדלים בין מקף עליון לקו מפריד

הקו המפריד	המקף העליון	
ארוך	קצר	אורך הסימן
יש רווח לפניו ואחריו	אין רווח לפניו ואחריו	רווח
<ul style="list-style-type: none"> לפני פירוט והרחבה, לדוגמה: לכבוד יום האגדת קיבלתי מתנת מזלזלות - משחקי קופסה, ספריים וזגריים חלזיניים לשבת לפני הסבר, לדוגמה: נהנית מאד בשיעור מאשיקה - הרגשתי שהיאן אזר במהירות רבה 	<ul style="list-style-type: none"> חיבור בין מילים בצירופי מילים כמו בצירופי סמיכות. לדוגמה: זית-ספר, אורק-דין חיבור בין אות למספר, לדוגמה: כ-100 מלצות 	תפקידים

הוסיפו למשפטים הבאים מקף עליון או קו מפריד במקום המתאים וכתבו מעליו אם כוונתכם למקף עליון או לקו מפריד. היעזרו בדוגמה.

מקף עליון

רבי אברהם אבן עזרא חי לפני כ-900 שנה.

1 לשבת כמה כינויים מתנה, אות, ברית וזיכרון.

2 לעולם ועד כלומר זמן בלתי מוגבל.

3 באחד הימים קיבל רבי יהודה הנשיא מתנה מיוחדת במינה מרגלית יקרה.

4 רבי אברהם אבן עזרא כתב חיבורים בתחומים רבים פירוש לתורה, דקדוק, פילוסופיה ועוד.

5 החבר העיד בבית הדין.

6 רבי אברהם אבן עזרא כתב כ-300 פיוטים ושירים.

אוצר מילים

אספו לקופסת האוצר את כל המילים הבלתי מוכרות המסומנות באדום המופיעות בפרק.

אות המופיע
דפוק זה היא ->